

פריון והון אנושי

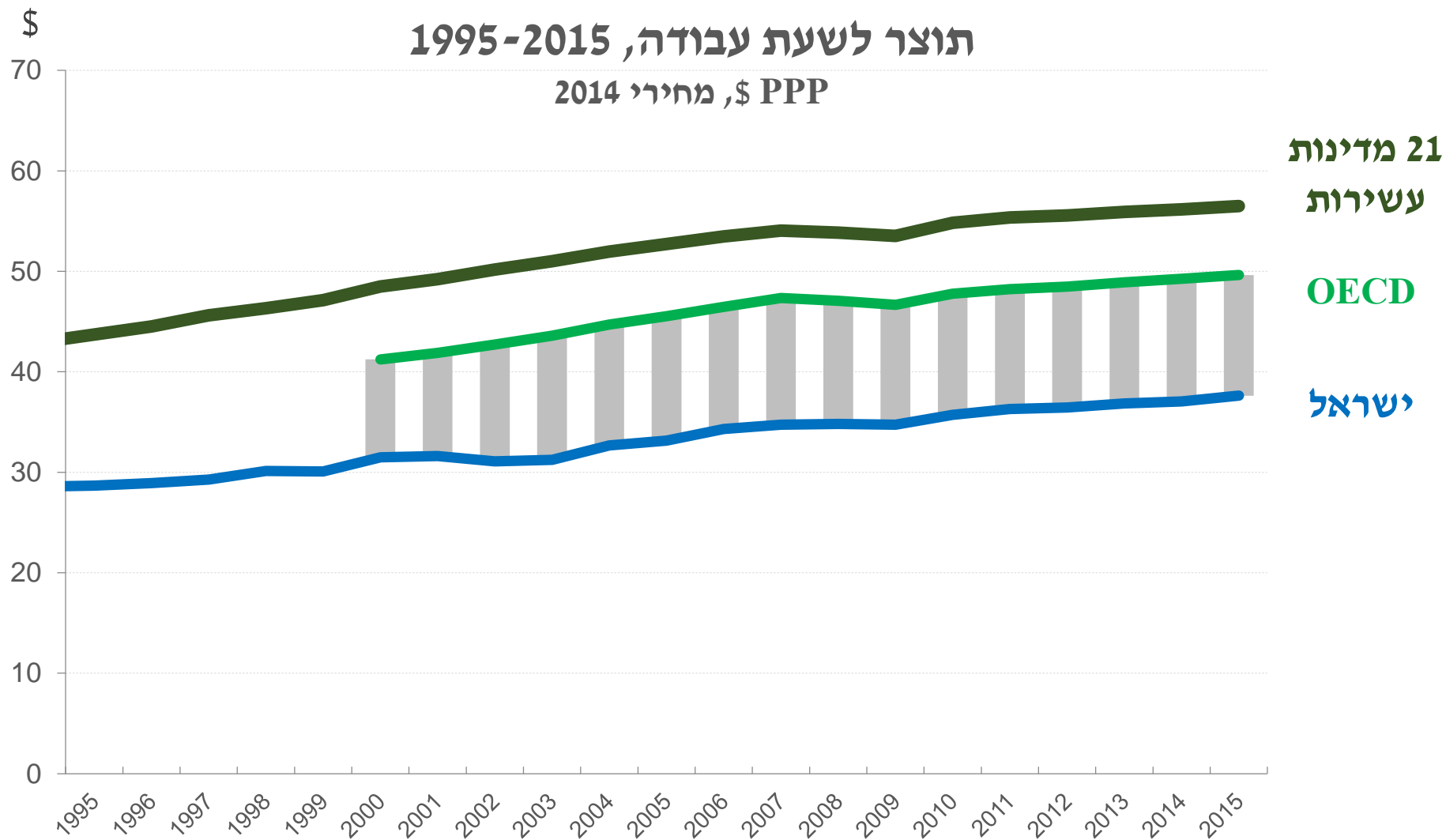
חשיבותה של ההכשרה המקצועית בישראל

ד"ר קרנית פלוג, נגידת בנק ישראל

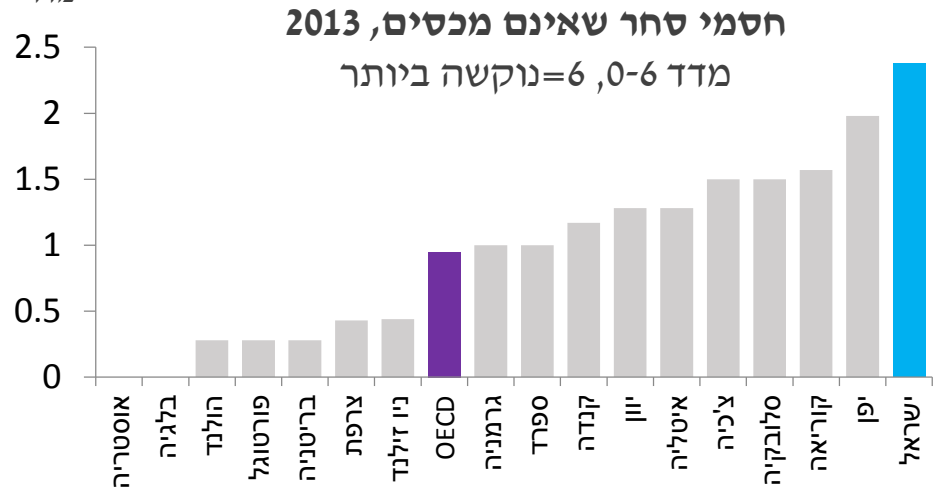
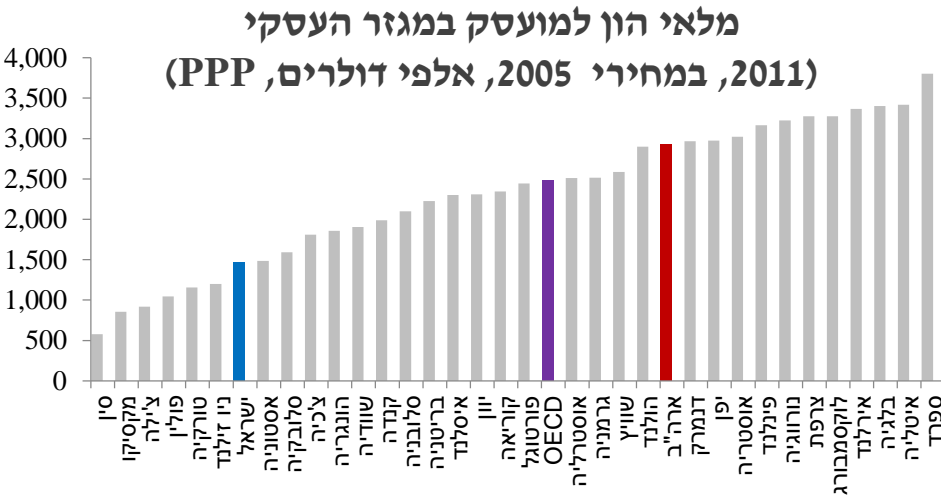
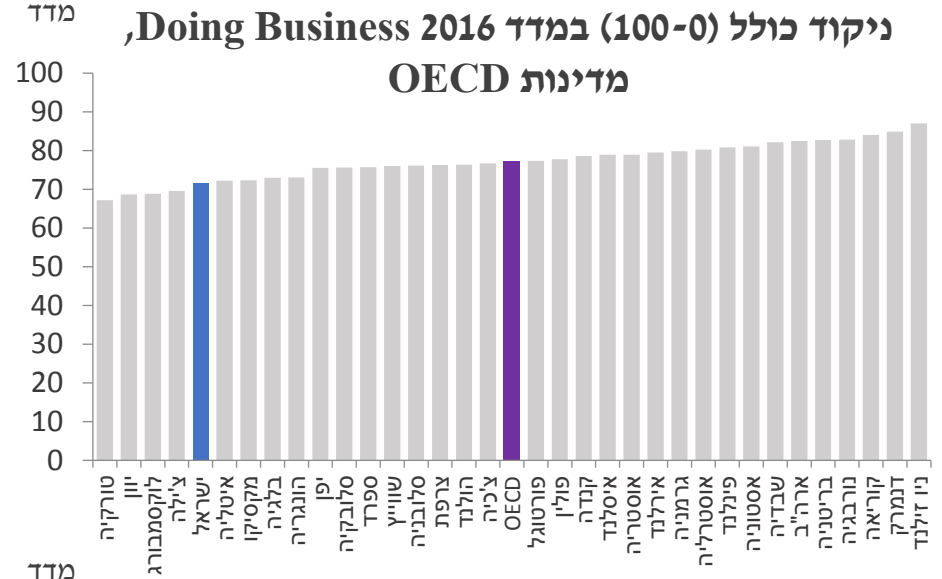
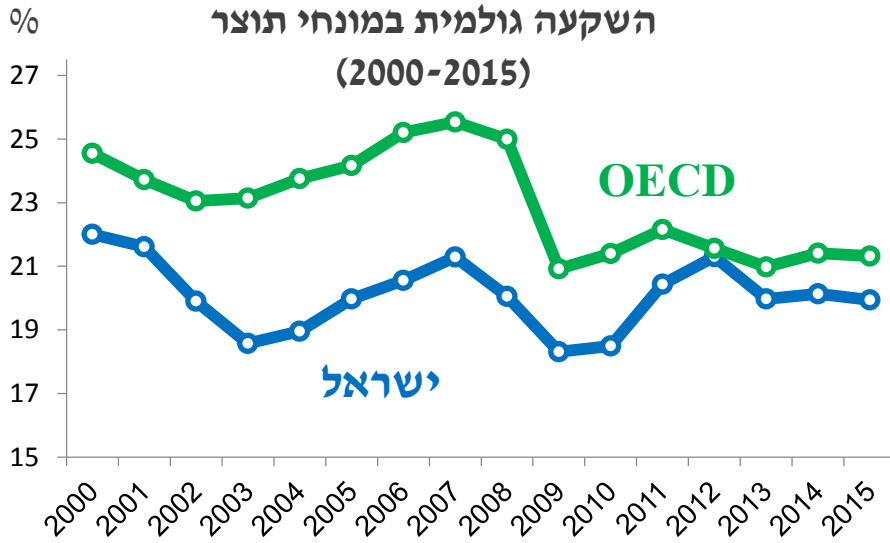
15.11.2016

ישראל לא סוגרת את פער הפריון ממדינות ה-OECD

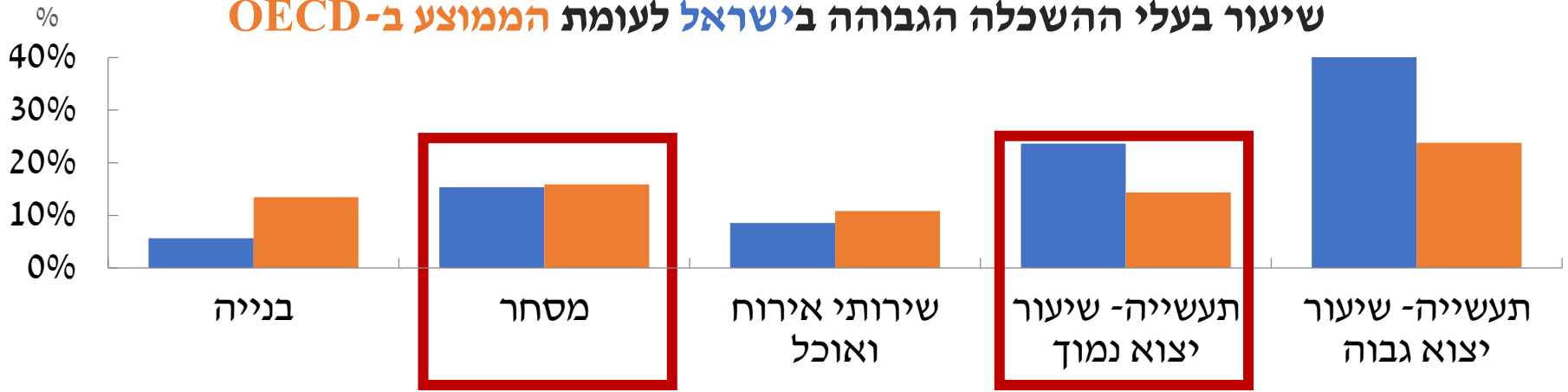

פער הפריון נובע מסיבות שונות

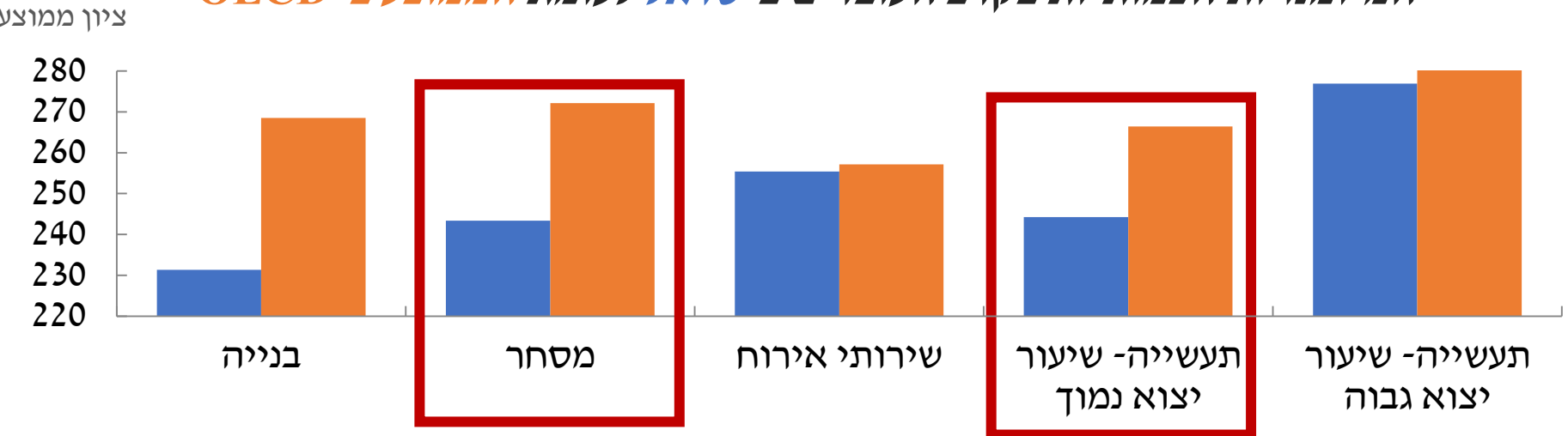

מיומנויות היסוד של העובדים בישראל נחותות בהשוואה ל-OECD למרות שפע יחסי בעובדים בעלי השכלה גבוהה

שיעור בעלי ההשכלה הגבוהה בישראל לעומת הממוצע ב-OECD

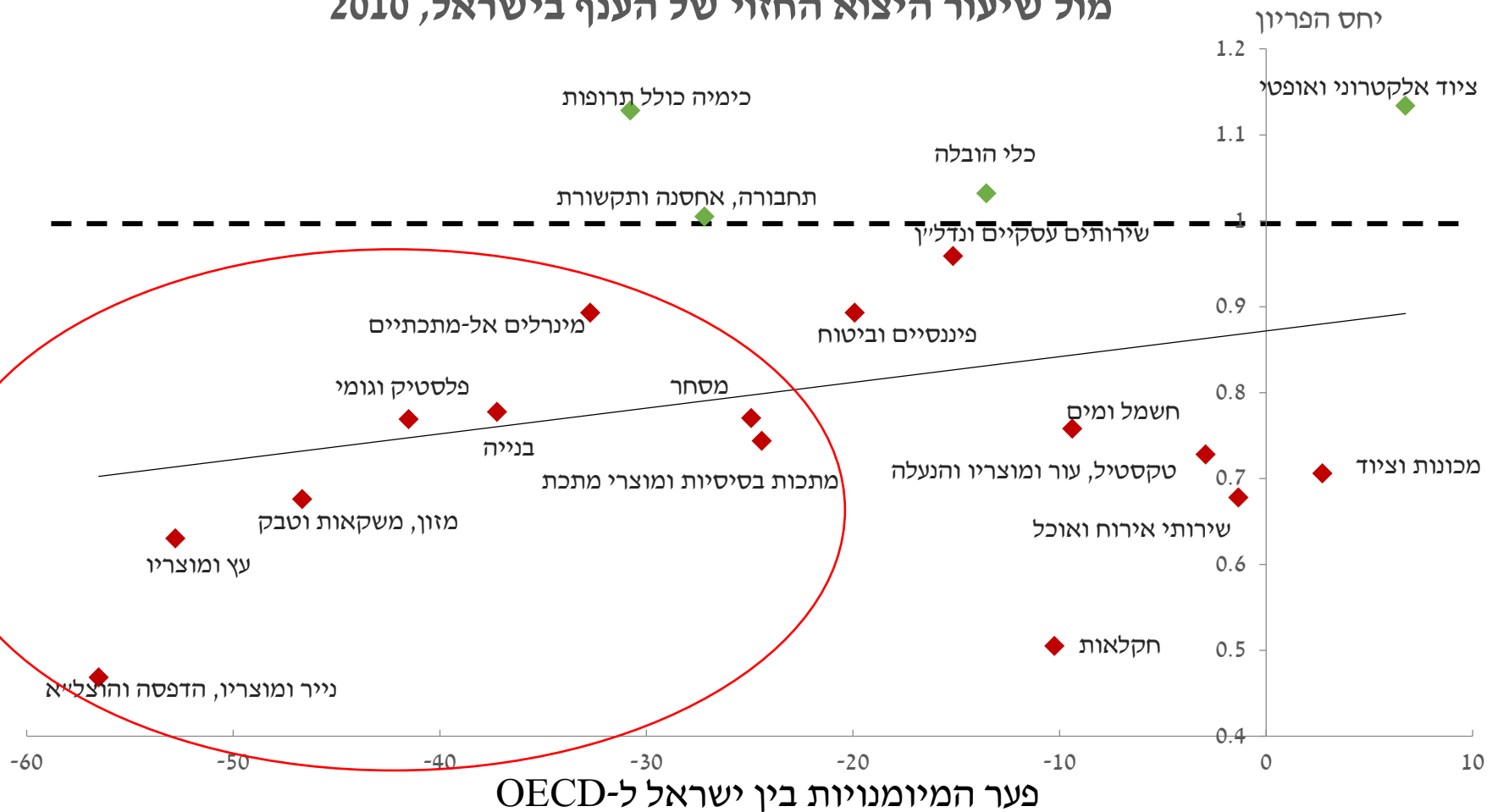
המיומנויות הכמותיות בקרב העובדים בישראל לעומת הממוצע ב-OECD

היצע גדול של עובדים בלתי מיומנים מנותב לענפים מקומיים שבהם הפריון נמוך

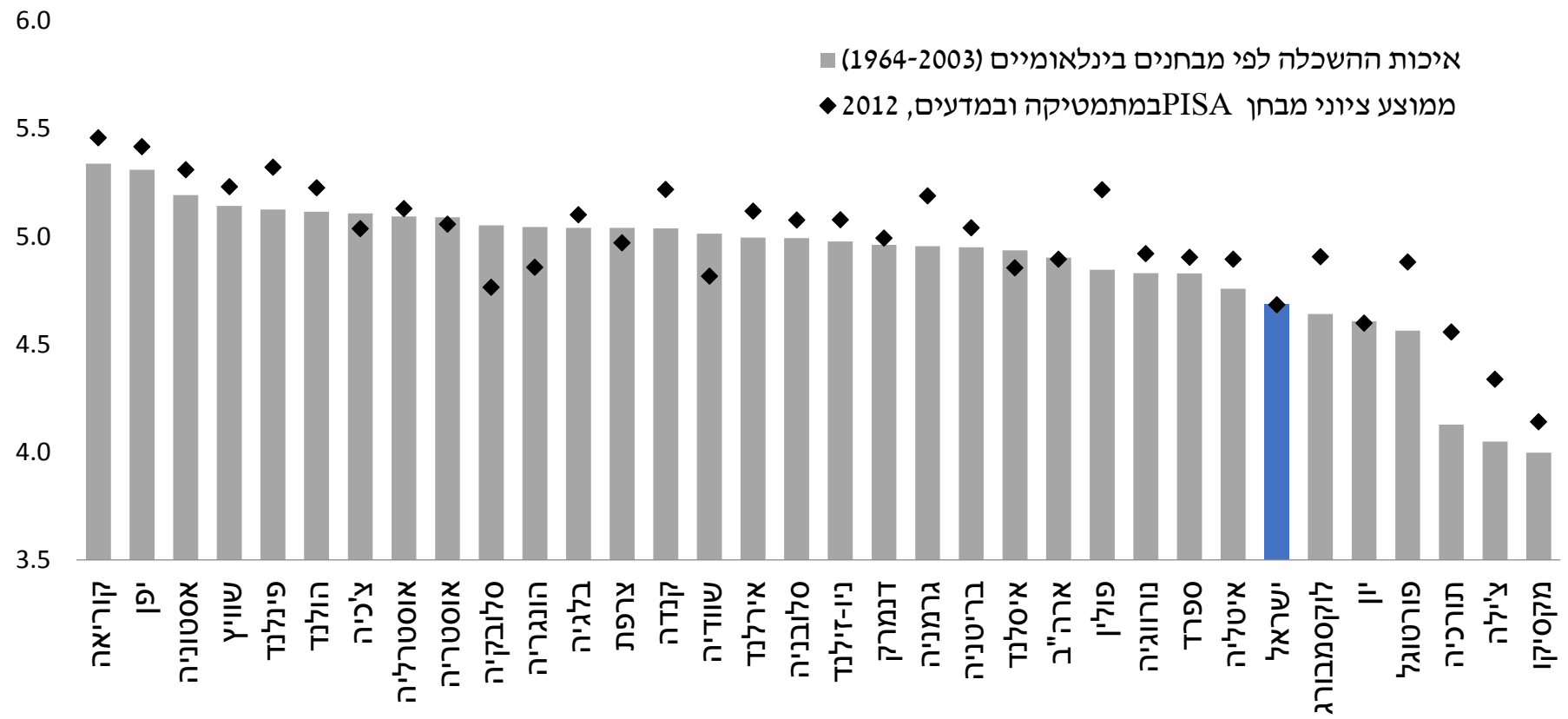
היחס בין פער המיומנויות הענפי בישראל לפריון הענפי הממוצע ב-OECD מול שיעור היצוא החזוי של הענף בישראל, 2010

מקור: שי צור, "מיומנות היסוד של העובדים בישראל והפריון בענפי המשק". מתוך: סקירה הפיסקלית ולקט ניתוחים מחקריים, אוגוסט 2016

ישראל מפגרת אחרי רוב מדינות ה-OECD בתוצאות מבחנים בינלאומיים במתמטיקה ובמדעים במערכת החינוך

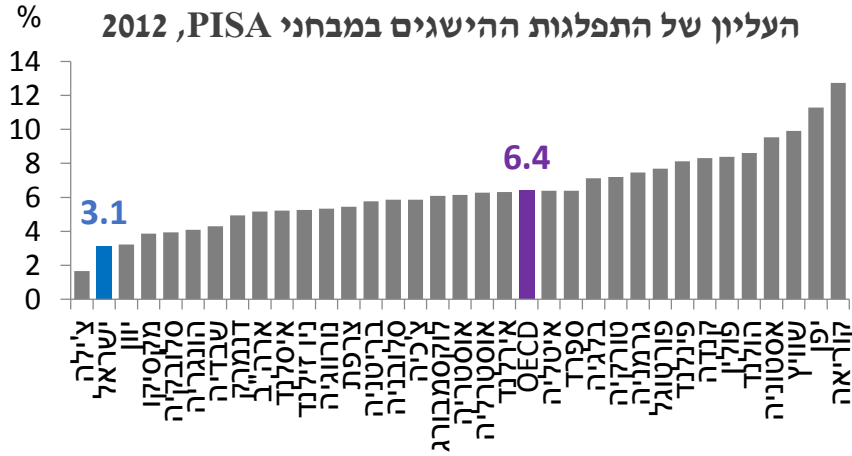
מדד איכות ההשכלה המבוסס על מבחנים בינלאומיים (1964-2003)* וממוצע ציוני מבחני PISA במתמטיקה ובמדעים (2012)

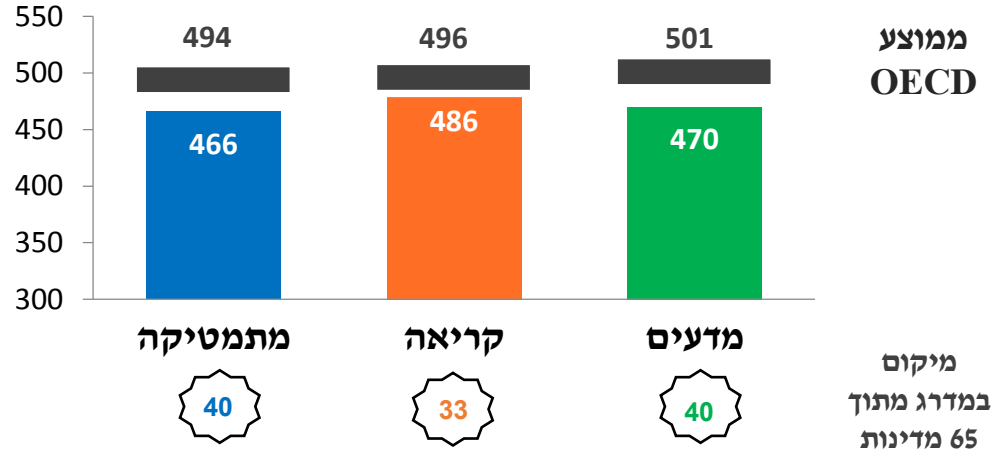
* מדד של Hanushek and Woessmann (2012) שמבוסס על ממוצע במבחנים בין לאומיים לתלמידי בגילאי 9 ו-15 (TIMSS, PIZA וכו'). לאורך התקופה 1963 עד 2003.

אינדיקטורים לאיכות החינוך

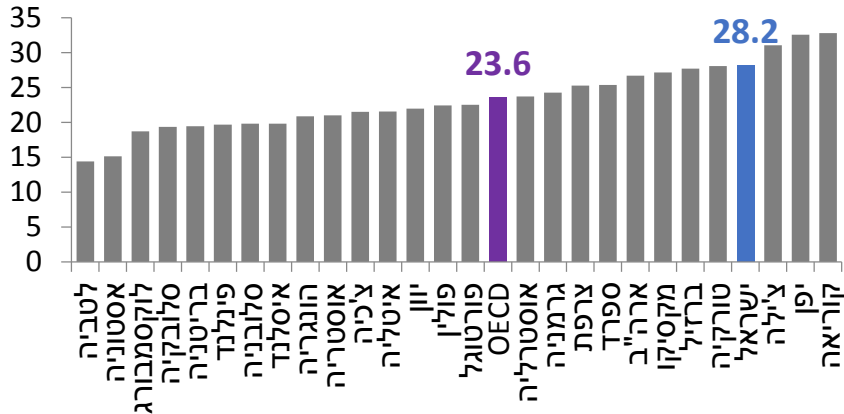
שיעור התלמידים מהרבע התחתון של התפלגות התנאים הסוציו-אקונומיים שמשיגים ציונים מהרבע העליון של התפלגות הישגים במבחני PISA, 2012

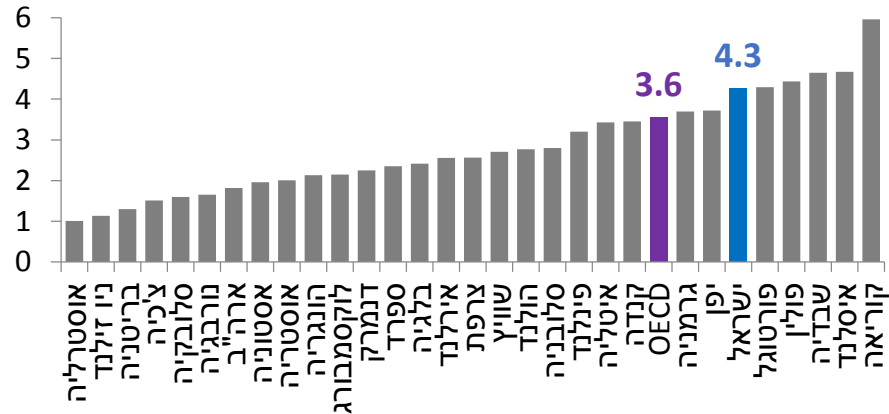
הישגי ישראל באוריינות קריאה, מתמטיקה ומדעים בפיזה, 2012

מספר תלמידים ממוצע בכיתה בחטיבת הביניים, 2013

מספר תלמידים למחשב בבתי ספר תיכון, 2012

מדוע השוק הפרטי לא מפתח מערך הכשרה מקצועית שעונה על צרכי

המעסיקים במידה מספקת?

- העובד והמעביד לא מתחשבים ברווח הכולל למשק מהכשרה מקצועית
- קשיי מימון מצד העובדים
- חשש מנטישת עובדים לאחר השקעה בהכשרתם מצד המעסיקים

מה נדרש:

❖ סבסוד ההכשרה המקצועית שתבוצע בסקטור הפרטי

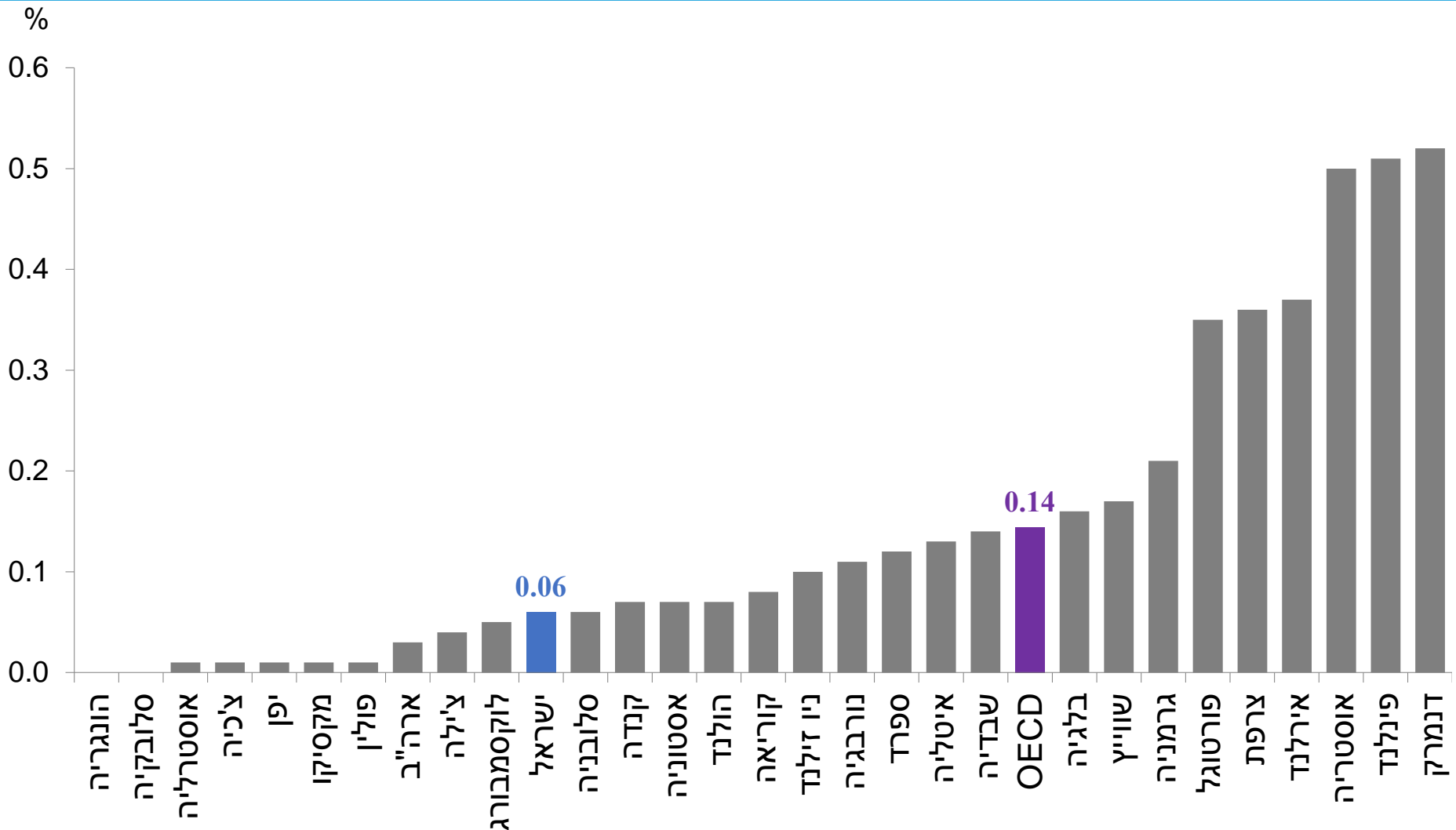
יתרונות:

- ✓ טיפול בכשל השוק הטמון בקשיי המימון של העובדים וחששות המעסיקים
- ✓ סבסוד לפי קווים מנחים שיעלו ממערך מחקרי מלווה, תוך תמרוץ השמות מוצלחות
- ✓ ניצול הגמישות והדינמיות בסקטור הפרטי כדי לענות על צורכי המעסיקים
(בהשוואה למערכת הכשרה מקצועית ממשלתית)

פיתוח הכישרון והמיומנויות בקרב כלל האזרחים הוא מרכיב מרכזי

למיצוי פוטנציאל של כל אדם

הוצאה על הכשרה מקצועית בישראל ובמדינות ה-OECD, 2014, אחוזי תוצר

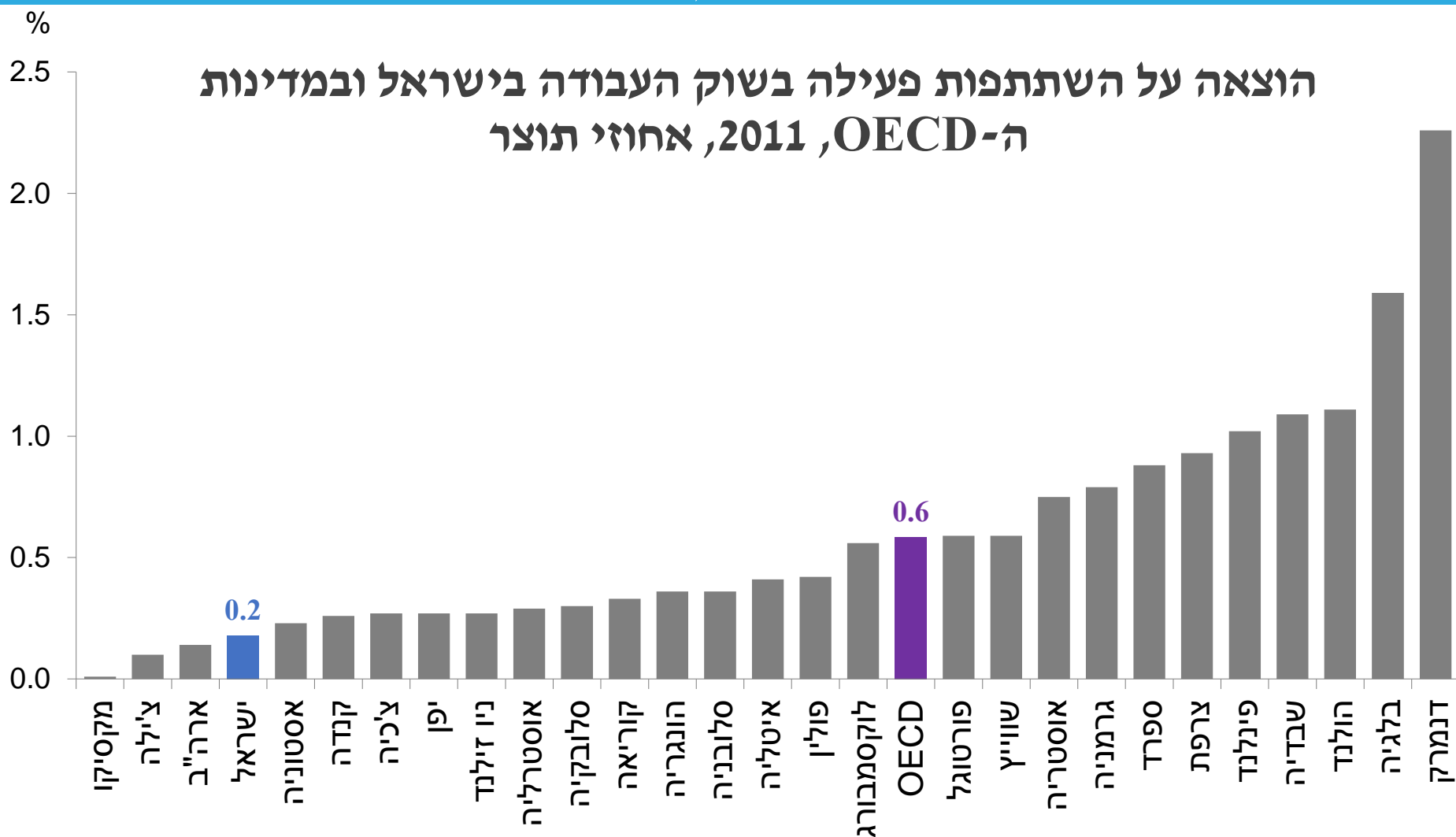

*נתוני שנת 2014 או הנתונים העדכניים ביותר הזמינים

ההוצאה על השתתפות פעילה בשוק העבודה בישראל נמוכה חרף הצטברות מחקרים המעידים על תרומת כלים אלו להגדלת תעסוקה ושכר

הוצאה על השתתפות פעילה בשוק העבודה בישראל ובמדינות
ה-OECD, 2011, אחוזי תוצר

- מיצוי פוטנציאל ההון האנושי של האוכלוסייה בישראל הוא המפתח להגדלת הפרייון והצמיחה בטווח הארוך באופן שמכליל את כלל האזרחים
- יש לפעול להעלאת רמת מיומנויות היסוד של העובדים בישראל שיאפשר השתלבות בשוק עבודה משתנה; מיומנויות אלו נמוכות בהשוואה בינלאומית למרות שפע יחסי בעובדים בעלי השכלה גבוהה
- נדרש להגדיל את ההשקעה במערכת החינוך בדגש על הרחבת ההעדפה המתקנת בכלל היבטי המערכת ולכל דרגי החינוך
- נדרש להגדיל את היקף התכנים הטכנולוגיים במערכת החינוך בכל הדרגים, כולל הנדסאים ומהנדסים
- יש להגדיל את ההשקעה הממשלתית בהכשרה באמצעות סבסוד תכניות ההכשרה
- יש למדוד את האפקטיביות של תכניות ההכשרה ולעדכן אותן בהתאם ליעילותן ולמצאי המחקר

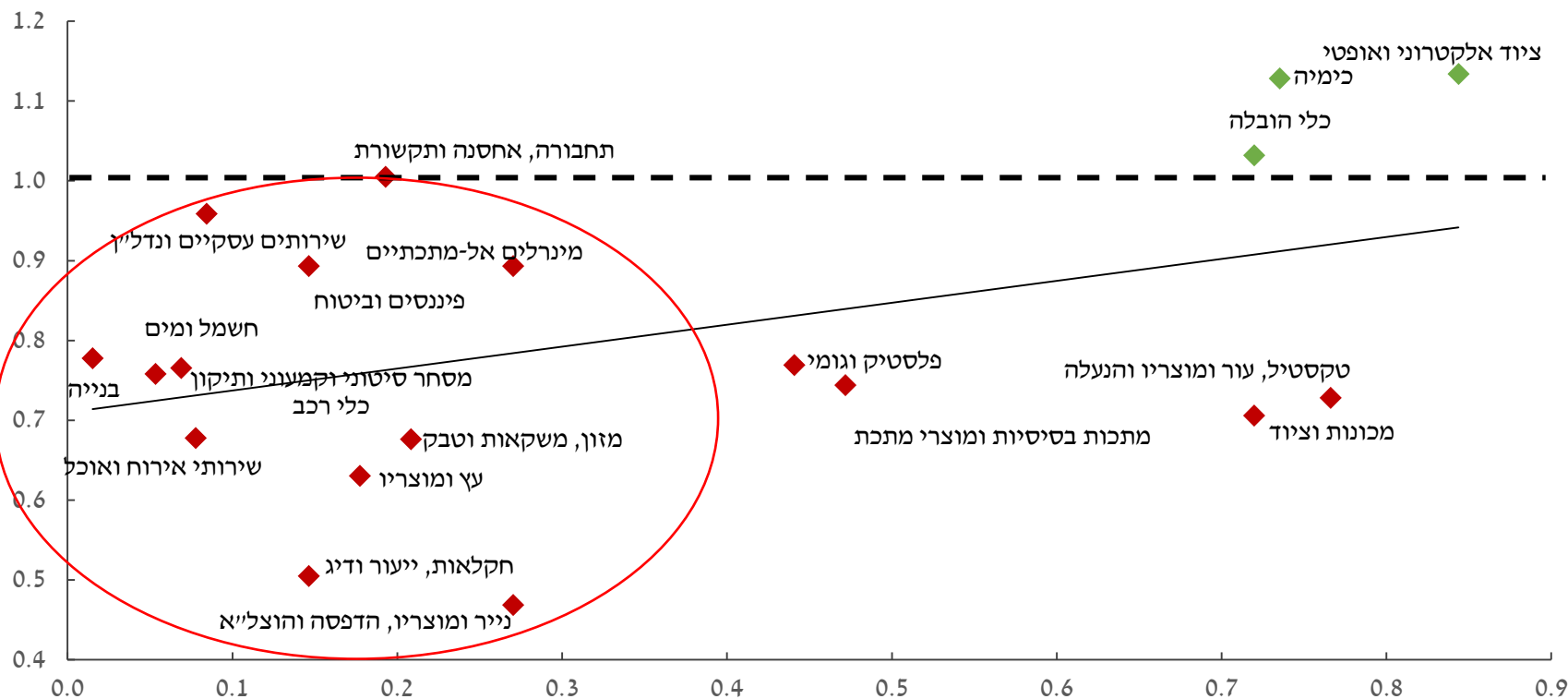
תודה

פער הפריון גדול יותר בענפים מקומיים שאינם חשופים לתחרות מחו"ל

היחס בין פריון העבודה הענפי בישראל לפריון הענפי הממוצע ב-OECD מול שיעור היצוא החזוי של הענף בישראל, 2010

יחס הפריון

שיעור היצוא החזוי* של הענף בישראל

** בשל מגבלה על זמינות הנתונים הממוצע כולל את ארה"ב ו-19 מדינות מהאיחוד האירופי.
* חזוי על פי שיעור היצוא הממוצע של ארה"ב, בריטניה, גרמניה, ויפן.